

Úvod

Zkrácená verze klíčových opatření na podporu Afriky Čínou v příštích třech letech v češtině, a plná verze v angličtině, dovoluje českým a evropským politikům – sinofobům zamyslet se nad aktivitami Číny v zemích Afriky s koloniální historií, které Evropa ztrácí na základě zkušeností ze součinnosti s Evropskými (neo)kolonizátory v moderní době.

Africké strany vysoce ocenily klíčová opatření, která mají být provedena v příštích třech letech, a která oznámil prezident Si Ťin-pching při slavnostním zahájení summitu FOCAC v Pekingu. Bylo vzájemně potvrzeno, že tato opatření jsou progresivní a strategická, odpovídají potřebám budoucího rozvoje Afriky a poskytnou silný impuls pro skokový rozvoj spolupráce mezi Čínou a Afrikou. Africké strany jsou připraveny spolupracovat s Čínou na posílení synergie rozvojových strategií a společně podporovat účinné provádění těchto opatření.

Deset partnerských iniciativ

Čína bude v příštích třech letech spolupracovat s Afrikou na realizaci deseti partnerských iniciativ za účelem pokroku v modernizaci Číny a Afriky, které pokrývají oblast vztahů a pochopení mezi civilizacemi, obchodní prosperitu, spolupráci v průmyslovém řetězci, konektivitu, rozvojovou spolupráci, zdravotní péči, revitalizaci venkova a blahobyt lidí, výměnu, zelený rozvoj, a společnou bezpečnost.

Partnerská iniciativa pro vzájemné pochopení mezi civilizacemi představuje Globální civilizační iniciativu a platformu pro sdílení zkušeností s vládnutím mezi Čínou a Afrikou. Čína bude podporovat založení Čínsko-africké sítě znalostí pro rozvoj a 25 čínsko-afrických

výzkumných center. Africká akademie vedení bude využita k výuce talentů v oblasti vládnutí a 1000 osobností afrických politických stran pozvaných do Číny na výměnné pobyty.

Partnerská iniciativa pro prosperitu obchodu umožní osvobození od cla do 100 % u produktů z nejméně rozvinutých zemí s diplomatickými vazbami na Čínu. Posílí spolupráci v oblasti inspekcí, karantény a norem a rozšíří přístup pro zemědělský import z Afriky. Kromě toho Čína prohloubí spolupráci v oblasti elektronického obchodu mezi Čínou a Afrikou. V rámci projektu Hedvábná stezka Čína bude pořádat přednášky (Cloud Lectures) pro africké talenty a zájemce v oblasti elektronického obchodování. Čína zřídí Čínsko-africké centrum pro standardizační spolupráci a výzkum a platformu pro ověřování důvěry v digitalizaci obchodu mezi Čínou a Afrikou a zavede iniciativu budování kapacit pro posuzování shody mezi Čínou a Afrikou.

Partnerská iniciativa pro spolupráci v průmyslovém řetězci má za cíl podporovat Afriku v rozvoji místních hodnotových řetězců, výrobě a hlubokém zpracování nerostů potřebných pro technologický rozvoj. V pěti regionech Afriky se bude realizovat 10 podpůrných projektů průmyslových parků, uspořádá se 100 školení o industrializaci a zřídí se fond na podporu integrace průmyslu a obchodu a síťového rozvoje průmyslových parků. Iniciativa na posílení postavení afrických malých a středních podniků (MSP), která zahrnuje finanční podporu pro africké malé a střední podniky, obsahuje 50 specifických aktivit a 1 000 vzdělávacích programů pro africké obchodní manažery. Společně bude vybudováno centrum pro spolupráci v oblasti digitálních technologií mezi Čínou a Afrikou, které usnadní čínským podnikům realizaci 20 projektů digitální infrastruktury a demonstračních projektů digitální transformace v Africe.

Partnerská iniciativa pro konektivitu obsahuje realizaci 30 infrastrukturních projektů v Africké unii (AU) a Africké kontinentální zóně volného obchodu (AfCFTA). Čína bude podporovat rozvoj mezi dopravní infrastrukturou a průmyslovými parky vybudovanými a

provozovanými čínskými společnostmi. Výsledkem bude multimodální námořní a železniční dopravní síť, která spojí střední a západní region Číny s Afrikou. Platby se uskuteční v místní měně prostřednictvím finančních technologií a vydáváním tzv. pandích dluhopisů africkými zeměmi.

Partnerská iniciativa pro rozvojovou spolupráci umožní realizaci Globálních center pro podporu rozvoje a pomůže realizovat 1000 *malých a krásných* projektů na zlepšení životních podmínek lidí. Čína podpoří Afriku při pořádání letních olympijských her mládeže v roce 2026 a Afrického poháru národů v roce 2027 a zřídí demonstrační centrum pro spolupráci mezi Čínou a Afrikou (Etiopie) a OSN (UNIDO). Nejméně rozvinuté africké země s diplomatickými vazbami s Čínou budou osvobozeny od splátek do konce roku 2024.

Partnerská iniciativa v oblasti zdravotní péče umožňuje založit alianci čínských a afrických nemocnic. V rámci aliance se vytvoří řada společných lékařských center a center tradiční medicíny s cílem posílit spolupráci v oblasti tradiční medicíny a tzv. chytré medicíny, včetně minimálně invazivní medicíny. Čína vyškolí 100 odborníků, podpoří rozvoj a provoz afrického ústředí CDC a pěti sub-regionálních center, vyšle 2 000 zdravotnického personálu a odborníků na veřejné zdraví do afrických zemí, zahájí program bezplatných lékařských služeb v rámci projektu *100 lékařských týmů v 1 000 vesnicích* a bude pokračovat v poskytování pomoci proti epidemiím v Africe v rámci čínských kapacit. Čína zavede deset programů pro zdravotnická zařízení a deset demonstračních programů na eliminaci malárie. Vláda podpoří čínské podniky, aby investovaly do výroby léků a vakcín v Africe a tím se zvýšila místní výrobní kapacita léků.

Partnerská iniciativa pro revitalizaci venkova a dobré životní podmínky lidí představuje boj s chudobou, vymýcení hladu a dosažení potravinové bezpečnosti a udržitelného rozvoje zemědělství. V rámci této iniciativy Čína pomůže vybudovat nebo modernizovat deset demonstračních center zemědělských

technologií, vybuduje ne méně než 6667 hektarů zámořských demonstračních center čínské zemědělské standardizace a poskytne africkým zemím nouzovou potravinovou pomoc ve výši 1 miliardy RMB. Čína vybuduje 100 vesnic pro snižování chudoby prostřednictvím zemědělského rozvoje, vyšle 500 zemědělských odborníků, poskytne školení pro 1 000 vedoucích pracovníků v oblasti rozvoje zemědělství a podpoří rozvoj centra spolupráce Juncao a čínsko-afrického bambusového centra. Čína bude pokračovat v realizaci projektu *100 společností v 1 000 vesnicích* a realizovat 500 projektů v oblastech, jako je zdraví žen a dětí, vzdělávání a odborná příprava, rozvoj venkova a čistá pitná voda. Čínské podniky by měly vytvořit ne méně než milion místních pracovních míst.

Partnerská iniciativa pro mezilidské výměny obsahuje probíhající realizaci projektu *Budoucnost Afriky*, projektu spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a projektu škol strojírenských technologií. Bude založeno nebo modernizováno 10 *lubanských dílen* a 20 škol, o kterých jsem psal dříve. Čína nabídne Africe 60 000 vzdělávacích programů pro posílení postavení žen a rozvoj mládeže. Čína zdokonalí mechanismy a platformy pro čínsko-africkou spolupráci v oblasti vědy a vzdělávání a zřídí čínsko-africká regionální centra spolupráce pro digitální vzdělávání. Čína bude realizovat deset projektů v programu „*Kulturní hedvábné stezky*“ mezi Čínou a Afrikou, pozve 1 000 afrických odborníků na kulturu a cestovní ruch do Číny na školení, provede plán spolupráce v oblasti rozhlasových, televizních a audiovizuálních inovací a vyhlásí rok 2026 jako rok čínsko-afrických výměn mezi lidmi.

Partnerská iniciativa pro zelený rozvoj poskytne nové energetické technologie a produkty, provede 30 projektů čisté energie a zeleného rozvoje a zřídí zvláštní fond pro čínsko-africký zelený průmyslový řetězec. Čína posílí budování kapacit a společný výzkum v oblastech prevence katastrof, jejich zmírňování, ochrana biologické rozmanitosti, zvýšení kvality životního prostředí a léčba

desertifikace. Čína podpoří vybudování platformy meteorologických služeb včasného varování, založí Čínsko-africké fórum o mírovém využití jaderné technologie, satelitních aplikací a dálkového průzkumu Země, včetně mořského prostoru a podpoří účast na projektu čínského průzkumu Měsíce a Marsu.

Partnerská iniciativa pro společnou bezpečnost představuje nedílnou část čínské snahy o vytvoření a realizaci partnerství v rámci Globální bezpečnostní iniciativy. Proto bude vybudována demonstrační zóna Globální bezpečnostní iniciativy a spolupráce. Čína poskytne vojenský grant ve výši 1 miliardy RMB na podporu posilování ozbrojených sil, výcvik 6 000 vojenského personálu a pozvání 500 mladých afrických vojenských důstojníků k návštěvě Číny. V rámci této iniciativy se uskuteční společná cvičení, výcvik a hlídky. Čína bude realizovat pomoc při odminování v oblasti bezpečnosti v rámci iniciativy Pásu a silnice (BRI), vyškolí 1 000 policejních důstojníků a společně zajistí bezpečnost projektů spolupráce a personálu.

Závěr

Kdo chce, hledá způsob. Kdo nechce, hledá důvod, říkal Jan Werich. Dnes v zemích EU se prohlubuje hospodářská krize a členské státy čelí vzrůstajícím deficitům, nákladům na zbrojení a vytvoření skutečného nepřítele, a neví si rady, jak jednat s Čínou. Ta pro zabezpečení realizace zmíněných deseti partnerských iniciativ Čína se rozhodla poskytnout v příštích třech letech finanční podporu zmíněných projektů ve výši 360 miliard RMB, včetně úvěrů ve výši 210 miliard RMB. Ne méně než 70 miliard RMB budou investice čínských společností v různých oblastech partnerských iniciativ. Cvičit se musí každý den, neexistuje žádná dovolená.

Jako jedno z mnoha cvičení doporučuji seznámit se s čínským systémem *wuxing*. Byl formulován během dynastie Chan, objevuje se v mnoha zdánlivě nesourodých oblastech čínského myšlení,

včetně hudby, feng-šuej, alchymie, astrologie, bojových umění, vojenské strategie, I-ťingu a tradiční medicíny, a slouží jako metafyzika založená na kosmické analogii.

Wuxing, poprvé přeložen do angličtiny jako *Pět elementů*, vytváří paralely s řeckým uspořádáním *čtyř elementů*. Tato analogie je však zavádějící. Čtyři prvky se zabývají formou, podstatou a kvantitou, zatímco wuxing se *primárně zabývá procesem, změnou a kvalitou*. O tom je současná situace ve světě a antropologická válka, ve které platí Einsteinovo tvrzení: *Pouze dvě věci jsou nekonečné. Vesmír a lidská hloupost. U té první si tím však nejsem tak jist.* Souhlasu netřeba.

Jan Campbell

07.09.2024